

Centerpartiets budget 2026

Förutsättningar

	Budget 2026	C förslag 2026	Plan 2027	C förslag 2027	Plan 2028	C förslag 2028
Befolkning, antal	13 350	13 350	13 350	13 350	13 350	13 350
Skattesats	21,47%	21,62%	21,27%	21,62%	21,27%	21,62%
Resultat	3,0%	2,5%	3,0%	2,5%	3,5%	3%
Total investeringsram, mkr	102	102	127	90	137	115
Självfinansieringsgrad	69%	?	56%	?	56%	?
Soliditet	43%	?	42%	?	42%	?
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	29%	?	30%	?	31%	?
Pensionsavsättning, mkr	9	5	4,5	5,0	4,5	5

Fördelning nämnder

	Budget 2025	Budget 2026	C förslag 2026	Plan 2027	C förslag 2027	Plan 2028	C förslag 2028
KS	-970 556	-989 967	-1 004 067	-1 012 736	-1 024 336	-1 036 029	-1 047 629
Kommun- revision	-946	-965	-965	-984	-984	-1 004	-1 004
ÖFN	-2 950	-3 090	-3 090	-3 152	-3 151	-3 215	-3 215
MBN	-350	-357	-357	-364	-364	-371	-371
VN	-50	-300	-300	-50	-50	-50	-50
Finansiering	995 167	1 026 504	1 035 299	1 049 766	1 055 951	1 079 576	1 085 617
Resultat	20 315	31 825	26 520	32 480	27 066	38 907	33 348

KS beslutar om fördelning till respektive utskott.

Beräknade kostnadsökningar

Baserat på SKR:s antaganden om löneökning och inflation de kommande åren, beräknas generell nettokostnadsökning till 2 % för perioden.

Politiska prioriteringar

En budget för skolan, företagen, klimatet, trygghet och hela kommunen. Där vi tar vara på kraften i hela Sunne.

För stärkt försörjningstrygghet, och ökad motståndskraft. För en effektiv klimatpolitik, och en grön omställning som bygger på utvecklingens kraft. För fler jobb, fler växande företag och en stark kärnverksamhet.

EKONOMI

Vi ser skolresultat som inte förbättras, att kontinuiteten i hemtjänsten minskar, stora problem på skolor med kränkningar och sjukskrivningar som ökar inom socialtjänsten. Elever som inte längre får möjlighet till feriepraktik och försämrad valfrihet och ökade kostnader för mat i hemtjänsten.

Vi ser nu effekten av att anta budgetar utan konsekvensanalyser. Och då har vi sannolikt inte ännu sett konsekvenserna fullt ut i den sociala sektorn.

Det handlar inte längre om effektiviseringar utan om rena besparingar och neddragningar.

Vi måste rusta oss inför framtiden med en ansvarsfull ekonomisk politik och därför är det inte aktuellt med skattesänkningar i det läge kommunen befinner sig i med utmaningar inom välfärden, beredskap och nödvändiga investeringar. Det är också viktigt att inte skattesänkningar "finansieras" med ökade kostnader genom avgiftsökningar för de som har det sämst och företagen.

- Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med konkurrenskraftiga löner och kunna erbjuda relevant utveckling och fortbildning av personal.

FÖRETAGSAMHET

Fyra av fem jobb skapas i små och växande företag. Ska vi stärka kommunens kärnverksamheter, då behöver vi företag som startar och växer i Sunne. Företagen är helt avgörande för Sunnes tillväxt och välfärd. Av de kommunala skatteintäkterna står de små företagen i Sunne, med mindre än 50 anställda, för 31 %, vilket är högre än genomsnittet i Sverige och vi behöver skapa bra förutsättningar för att låta våra företag växa, men även låta nya företag etablera sig så vi får en stark kommunal ekonomi med möjlighet för investeringar och för att kunna satsa mer på våra kärnverksamheter.

Nu blir det äntligen gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker. Däremot hade vi velat se en mer frihetlig och företagsvänlig reform än den som nu beslutats om. Reformen kommer ge många lokala dryckestillverkare en ny möjlighet att utveckla sina verksamheter och sina destinationer. Men nu gäller det att kommunen ser till att göra det så enkelt som möjligt när reglerna ska tillämpas lokalt. Och att kostnaden blir rimlig!

Vi vill att fler företag ska kunna startas och växa.

- Kommunen ska inte bygga ett SÄBO själva utan det ska en privat aktör förse oss med.
- Kommunens myndighetsutövning och kommunal service gentemot företag och privatpersoner ska vara möjliggörande och ge landsbygden likvärdiga förutsättningar som centralorten.

- Näringslivsarbetet ska inriktas mot främjande av det befintliga näringslivet i första hand och på etableringsarbete i andra hand, Sunne har många små- och medelstora företag och de är basen för vår välfärd och även de som driver etableringar i stor utsträckning.
- Kommunala verksamheter ska ständigt se över om det finns möjlighet att släppa in privata utförare. Om detta sker inom områden som rör skola, vård och omsorg, sker det under förutsättning att det är med bibehållen valfrihet, kvalitet och ekonomisk försvarbart. Prioriterat är områden där det finns lokala företag.
- Gör det så enkelt och billigt som möjligt för företagen att dra igång med den efterlängtade gårdsförsäljningen.

SKOLAN

Skolan ska ge varje elev goda livschanser och i Sunne ska varenda unge ges förutsättningar att stå med studentmössan i hand!

Nästan en av fem elever i Sunne saknar gymnasiebehörighet när de går ur grundskolan.

För att vända utvecklingen vill vi skapa en skola som stärker elevernas förutsättningar att nå sin fulla potential och förhindra att unga slås ut ur skolan. Fokus ligger på tidiga och effektiva insatser, stöd för elever i behov och bättre villkor för lärarna. Målet är en jämlik utbildning där ingen elev lämnas efter och en trygg studiemiljö.

Feriepraktik är en viktig väg in i arbetslivet och därför ska alla elever i årskurs åtta och nio erbjudas feriepraktik.

Centerpartiet värnar mindre skolor. Vi får aldrig tappa fokus på att skolans verksamhet är till för att ge eleverna den bästa utbildningen och det finns det goda förutsättningar att göra i både mindre och större skolor. Vi är emot centraliseringsivern och inriktning mot enbart större skolor. Kommunen behöver arbeta mer med att hitta det unika hos de olika byskolorna och bygga vidare på det för att de ska öka i attraktivitet genom att ha specialinriktning, men vi behöver även kunna erbjuda kulturskola på samma villkor som i centralorten samt se över möjligheten till flexibel skolskjuts.

- Alla elever i årskurs nio ska ha behörighet till en gymnasieutbildning.
- Alla elever, från förskola till gymnasium ska ha gått igenom UF:s entreprenörskapsprogram.
- Kommunen ska ta fram en långsiktig utvecklingsplan för skolor utanför centralorten. Till exempel ska den innehålla planer för att förändra upptagningsområden så att fler kan välja byskolor. Att erbjudande som går ut till vårdnadshavare i centrum ska inkludera att det också är möjligt att välja skolorna utanför tätorten.
- Alla elever i årskurs åtta och nio ska få feriepraktik

CIVILSAMHÄLLET & BEREDSKAP

Trygghet och säkerhet lyfts fram som allt viktigare delar för att stärka det svenska försvaret. För Sunnes del innebär det att vi behöver stärka våra vägar och vår infrastruktur så vi inte skär av vår kommun om en kris inträffar. Att som idag enbart ha en bro för biltrafik är en säkerhetsrisk och en ny bro behöver byggas för tryggheten och säkerheten.

Vår livsmedelsförsörjningsstrategi hjälper kommunen att säkerställa en stabil och hållbar livsmedelsförsörjning, särskilt vid kriser som pandemier, extrema väderförhållanden eller andra störningar i distributionskedjan. Genom att stödja en lokal livsmedelsproduktion och kortare

leveranskedjor kan kommunen minska sårbarheten vid externa kriser. Något kommunen nu behöver arbeta målmedvetet mot i sina verksamheter. Vi behöver öka upp arbetet med att främja lokal och ekologisk matproduktion samt minska matsvinnet vilket gör att kommunen minskar sin klimatpåverkan. Ett sätt är att åter erbjuda matlådor från Allégården, då kan vi styra livsmedelsinköp mot lokala råvaror.

Samhällets säkerhet och trygghet byggs av hela samhällets motståndskraft. Civilsamhället är ryggraden i det svenska samhället och alla människor i alla delar av kommunen ska få chansen att växa. Samlingslokaler och bygdegårdar erbjuder rum för gemenskap, kultur- och idrottsföreningar bygger trygga och starka barn.

- Genom byapeng och ungdomspeng stärks civilsamhällets möjligheter att påverka utvecklingen och samhällsgemenskapen och den civila beredskapen.
- Kommunen måste ta ett större helhetsansvar för att tillsammans med fiberföreningarna upprätthålla och utveckla fibernätet och skapa förutsättningar för föreningarna att fortsätta äga näten.
- Sunne ska arbeta för att en ny bro för biltrafik byggs för tryggheten och säkerheten.

SOCIALTJÄNST

Återinför matleveranser från Allégården. Det behöver vara likvärdigt för alla, de som själva inte kan hämta sin mat från Allégården behöver ges möjligheten att kunna välja detta, likväl som du ska kunna välja att få din mat från butikerna. Det ena behöver inte utesluta det andra och vi behöver kunna säkerställa att näringsinnehållet i maten är vad de äldre behöver.

En hög kundnöjdhet är en bra indikator på vilket fantastiskt jobb anställda gör inom socialtjänsten. Men samtidigt ser vi en ökad nivå av sjukskrivningar som vi behöver ta på allvar. Kommunen behöver se över anledningarna till att sjukskrivningarna ökar och föreslå åtgärder.

- Sunne ska fortsatt ha en hög kundnöjdhet inom socialtjänsten och vara en attraktiv arbetsgivare och satsa offensivt på välfärdsteknik.
- Återinför matdistribution i hemtjänsten med valfrihet för alla att välja mat både från Allégården och lokala handlare.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

För att ha uppnått god ekonomisk hushållning måste minst 75 % av indikatorerna uppfyllas för två av mål och minst 60 % av indikatorerna på det fjärde. Indikatorerna beslutas av förvaltningen och inte politiken men det ska finnas mätbara indikatorer på samtliga politiska mål.

POLITISKT PRIORITERADE INVESTERINGAR

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Reinvesteringar	32	30	30	30	30	35
Matsal/kök Frycke	35					
Idrottshall Skäggeberg	30					
Välfärdsteknik	5	5	5			
Beredskapskök i Lysvik och Gräsmark		5	5			
Norra bron		50	75	75	75	75
TOTALT	102	90	115	105	105	110

Prioritera energiproduktion och energibesparande åtgärder samt miljöinvesteringar (solceller, elbilar, underhåll va-anläggningar).

Sunne ska arbeta för att en ny bro byggs för tryggheten och säkerheten. Medel ska prioriteras inom utvecklingsbudgeten för att arbeta för att i första hand få investeringen till stånd som en avgörande åtgärd för vår beredskap och möjlighet att utveckla näringslivet. I andra hand måste vi förskottera den.

- Norra bron projektstart år 2026, 75 mkr/år i fem år
- 15 mkr totalt under en treårsperiod på att uppgradera välfärdsteknologin i kommunen

Vi anser att vi i framtiden behöver ha behoven utredda i god tid inför budget så att treårsplanerna kan bli mer skarpa i stället för scenarier.

Om ett SÄBO ska hyras in av extern aktör måste det utredas noggrant, det samma gäller om en renovering av ishallen är möjlig.